

Motion av Dennis Wedin (M) om ett monument över HBTQ-personers kamp och en plats till minne av Barbro Westerholm

Monument över homosexuellas kamp för att få sina mänskliga rättigheter tillgodosedda och livsval respekterade finns i städer över hela världen. I New York, mitt emot baren Stonewall Inn – där Stonewallupproret 1969 utspelade sig – finns idag Gay Liberation Monument. I San Francisco har man namngett ett torg efter Harvey Milk, en viktig gay-aktivist och politiker under 1970-talet, som senare blev mördad.

I London och Manchester hyllas den kända matematikern Alan Turing med statyer. Alan Turing dömdes 1952 för att han var homosexuell och blev kemiskt kastrerad i stället för att fängslas. Liknande monument finns i Berlin, Amsterdam, Paris, Madrid och Tel Aviv.

I Sverige finns Edith Hammars minnesmärke i Örebro, som invigdes 2021 för att minnas och uppmärksamma att det var 50 år sedan den första gaydemonstrationen genomfördes i Sverige, den 15 maj 1971. Långtgående planer finns också på ett HBTQI+-monument på Esperantoplatsen i Göteborg, initierat av Göteborgs Stads HBTQ-råd, som ska invigas i höst.

Ett monument av detta slag som saknas dock helt i Stockholm. Vi menar att det är en absolut självklarhet att även Stockholm manifesterar och uppmärksammar betydelsen av kampen för HBTQ-personers rättigheter, på ett permanent sätt i den fysiska stadsmiljön.

Den kanske mest betydelsefulla manifestationen för homosexuellas kamp för mänskliga rättigheter i Sverige och Stockholm var ockupationen av Socialstyrelsens lokaler den 29 augusti 1979. Ett 30-tal demonstranter tog sig in på Socialstyrelsen, spärrade av trappan, vecklade ut en banderoll i protest mot Socialstyrelsens klassificering av homosexualitet som en sjukdom. Den dåvarande generaldirektören Barbro Westerholm mötte demonstranterna ute på trappan – och lyssnade. Redan den 27 september agerade Westerholm och skrev under beslutet om att inte längre klassificera homosexualitet som en sjukdom. Bara tre veckor därefter, den 19 oktober, vann beslutet laga kraft och Sverige hade därmed tagit ett stort steg mot likabehandling av homosexuella.

Socialstyrelsen hade, när Barbro Westerholm var generaldirektör, sina lokaler i kvarteret Garnisonen på Linnégatan. Därför vore det mycket passande att i anslutning till denna fastighet uppföra ett monument och att namnge platsen för att uppmärksamma de homosexuellas kamp för mänskliga rättigheter. En plats särskilt lämplig för detta är den lilla parken på vid korsningen Linnégatan/Narvavägen, från vilken man kan se entrén till fastigheten. Att namnge denna park, där också ett monument för de homosexuellas kamp för mänskliga rättigheter uppförs, efter Barbro Westerholm känns för oss självklart. Det skulle vara ett fint sätt att både hålla minnet av henne levande och att knyta an till hennes gärning.

Ecce Homo - se människan. Så inledde Barbro Westerholm en motion om homosexuellas rättigheter till riksdagen den 26 oktober 1998. Och det var precis det hon gjorde, såg människan. Och hennes engagemang och kamp för homosexuellas rättigheter fortsatte under hela hennes liv.

Barbro Westerholm kom in i riksdagen 1988, för dåvarande Folkpartiet. Som riksdagsledamot tog Westerholm initiativ till bildandet av riksdagens tvärpolitiska etikgrupp. Hon arbetade även för främjandet av jämställdhet mellan män och kvinnor, mot diskriminering av homo- och bisexuella och särskilt för inrättandet av partnerskapslagstiftningen, samt med granskningen av auktoritära religiösa rörelser.

För sitt starka engagemang, hårda arbete och insatser fick hon flertalet utmärkelser. År 2003 tilldelades Westerholm exempelvis Illis quorum i åttonde storleken för sina insatser på det medicinska området och för sitt arbete för jämställdhet mellan könen, år 2009 tilldelades hon Hans Majestät Konungens medalj i 12:e storleken i serafimerordens band. I juni 2019 valdes hon in i RFSU:s förbundsstyrelse. Barbro Westerholm gick bort den 13 mars 2023, hon blev 89 år gammal.

Det finns tydliga juridiska förutsättningar i lag och etablerade principer för namnsättning i Stockholm. Med undantag för den praxis som råder gällande den tid som ska ha passerat sedan personen avlidit konstaterar vi att övriga principer, som de är beskrivna i ”Stockholms Gatunamn” (Stahre m.fl., 2022), är uppfyllda för att kunna namnge en begränsad yta i anslutning till Garnisonen efter Barbro Westerholm. Det finns tidigare exempel på undantag från tiden en person ska ha varit avliden, där Benny Fredrikssons Torg är ett exempel.

I syfte att lyfta fram Barbro Westerholms livsgärning och för att uppmärksamma HBTQ-personers kamp för sina mänskliga rättigheter föreslår jag att kommunfullmäktige beslutar:

att uppdra åt kommunstyrelsen att, i samråd med berörda nämnder, utreda förutsättningarna för att namnge en plats samt upprätta ett monument i Stockholms stad enligt ovan, till minne av Barbro Westerholm och HBTQ-personers kamp för sina rättigheter.

Stockholm den 29 maj 2023

Dennis Wedin (M)